

== Velja po pošti: ==
 za celo leto naprej . . . K 30.—
 za en mesec 2-50
 za Nemčijo celoletno . . . 34.—
 za ostalo inozemstvo . . . 40.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec K 2-38
 V upravi prejeman mesečno . . . 2.—
== Sobotna izdaja: ==
 Za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostopna pettirvata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 30 v
 za dva- in večkrat 25 „
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostopna pettirvata po 60 v
 Izhaja vsak dan izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Na smrti obsojeni.

Narod brez lastnih šol, brez svetne inteligence, lastnih uradnikov, narod brez vsakih narodnih pravic je obsojen na smrt. Tak narod išče zastoj opore, vztraja, se bori, obupuje in končno omaga. Smrt je njegov delež.

Koroški Slovenci smemo reči, da nimamo lajške inteligence. Kar je je srečno prijadralo mimo brezdana in čeri germanizacije, je morala čez mejo v druge dežele, ali pa mora med nemškimi prebivalstvom oddaleč gledati, kako se pripravlja njen narod na narodno smrt. Le par izjem v pravem pomenu besede je, da so ostali le nižji uradniki — Slovenci med Slovenci, bodisi da jih vsled razumljivo popolnoma indiferentnega zadržanja v narodnem oziru niso takoj spoznali, bodisi da jih potrebujejo za tolmače ali prevajatelje za slovensčino v skrajni sili.

Po stanju 1. januarja 1913 je bilo od približno 200 političnih uradnikov kakih 14 Slovencev in 186 Nemcev v slovenskem in mešanem delu dežele, med temi sev noben višji uradnik, noben okrajni glavar; od 77 deželnih uradnikov sta bila 2 Slovenci; na srednjih šolah in na učiteljsku je bilo 72 Nemcev in 8 Slovencev, pri justični oblasti v slovenskih in mešanih sodnih okrajih 63 nemških in 4 slovenski uradniki, pri državni železnici kakih 600 Nemcev in 15 Slovencev, pri južni železnici 173 Nemcev in 9 Slovencev, pri pošti 160 Nemcev in 5 Slovencev, pri davčnih uradih 102 Nemca in kakih 8 Slovencev.

Kdor je v privatnem občevarju govoril slovensko, ta je žalil Nemce, in kdor se je drznil v javnosti klicati po pravicah za Slovence, tega je nemško-nacionalno časopisje razkričalo za nacionalnega hujskača. Uradnik kajpada bi bil postal nemogoč, ako bi se bil drznil kaj takega storiti. Edino slovenska duhovščina je v velikem svojem idealizmu in z veliko občudovanja vredno požrtvovalnostjo stala na braniku za svoj narod; zato pa so jo razkričali za veleizdajalsko, da bi jo diskreditirali in so planili v začetku vojske po njej, kakor obširno razpravlja interpelacija naših poslancev v državnem zboru. Edini slovenski poslanec na Koroškem, Grafenauer, se je na Dunaju vsa leta mnogo trudil, pa vsa njegova prizadevanja so ostala brezuspešna. Kjerkoli je zastavil svoje velike duševne vrline, kjerkoli je trkal, povsod mu je sledila senca nemškega nacionalca poslanca Doberniga in onemogočila vsak uspeh. Konečno je moral v ječo, iz katere ga je rešila veledušnost presvitlega cesarja.

Na vse ponudbe slovenske javnosti za spravo z Nemci ni bilo nobenega odmeva. Nemški nacionalci so upali, da je ne bo treba, ker koroških Slovencev ne bo več dolgo. Obsojeni smo bili, da delimo usodo Gosposveškega polja, kjer so naši slovenski pradedje pred 500 leti še vstoličevali svoje kneze v slovenskem jeziku, sedaj pa je tam skoro že popolnoma zamrla slovenska govorica.

Nemško-nacionalna politika si tudi v državnem zboru ni upala priznati tega, kar je uganjala doma na Koroškem s Slovenci. Zato je poslanec Dobernig na Dunaju v zbornici svoj čas imenoval dejstva, ki jih je šibal poslanec Grafenauer, bajke. Računal je pri tem, da takih dejstev nihče ne bo verjel, ker so v urejenih razmerah res neverjetna, nezaslišana. Dobernig je na Dunaju izknjfal, doma pa se je nadaljevala politika neverjetnih dejstev.

Koroški Slovenci so bili pred vojno od nemško-nacionalne in vladne politike na smrt obsojeni. Sedaj pa nastopi v državnem zboru zopet nemški nacionalc Marckhl in trdi: Že pred vojsko se je uganjala s frazo o »tlačeni narodih« frivolna igra.

Toda po vojni — te vere nam nihče ne vzame — čaka ves slovenski narod lepša bodočnost, in tudi koroški Slovenci bodo kot polmrliči vstali iz na-

rodne groblje in začeli dihati zrak zlate narodne svobode in samostojnosti.

Pri Zbruču na ruski državni meji.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. julija. (K. u.) Uradno se razglša:

Ob Putni se je posrečilo sovražniku, da je svojo bojno črto nekoliko potisnil naprej. Pri Soveji smo zavrnili njegove sunke. Pri Kirlibabi so vrgle avstro-ogrskete čete Ruse iz njih višinskih postojank. Goro Tomnatic so nemški polki zavzeli. Južno od Dnjestra v vzhodni smeri prodirajoče zavezniške čete se bližajo umikajočemu se sovražniku za petami, zapadni meji Bukovine. Severno od Dnjestra se umikajo Rusi proti Zbruču. Jagjelnico so zavezniška krđela prekoračila. Tudi vzhodno od Trembovle in Tarnopola smo pridobili prostora.

Dunaj, 29. julija. Uradno. Ob zgornji Putni smo izvedli pokrete, ki so bili vsled sovražnega pritiska potrebni.

Severno doline Casinu so odbile naše gorske čete več napadov. V južni Bukovini in v okolici Tomnatica smo iztrgali sovražniku višino za višino.

Zvezne divizije prodirajo čez zgornjo Moldavsko dolino in proti Šipotu ob Sučavi.

Vzeli smo Kuti, severozahodno od tam smo vzeli ponoči z naskokom kraj Ruska Banila. Korakamo čez Čeremoš.

Tudi vzhodno od Horodenke so se upirali Rusi brez uspeha. Sovražno črto smo prebili.

Onstran Dnjestra smo zasledovali sovražnika čez višine Zalesički do odseka Zbruč pri Husiatinu, kjer se je umaknil sovražnik čez državno mejo. Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. julija. Veliki glavni stan:

Armadska skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Armadska skupina generalobersta v. Böhm-Ermollija.

Naše divizije so pridobile vzhodno in jugovzhodno od Tarnopola nadalje tal. Na obeh straneh Dnjestra so se poražene ruske armade med številnimi boji na cestah in razdirajoč železnice nadalje umikale. Pri zasledovanju so prekoračili naši armadni zbori črto Jagjelnico—Horodenko—Zablotov.

Armadska skupina generalobersta nadvojvode Jožefa.

Čete severnega krila se bližajo nizavi Pruta pod Kolomejo. Zapadno od ceste Seletin—Fundul Moldovi v Gozdnatih Karpatih so iztrgale nemške in avstro-ogrskete čete še upirajočemu se sovražniku nekaj višinskih postojank. Ob gorenji Putni so se umaknile sile južnega krila pod premočnim sovražnim pritiskom na vzhodna pobočja Bereczkega gorovja.

Pri armadni skupini generalfeldmaršala pl. Mackensena in ob makedonski fronti je položaj neizpremenjen. Berlin, 29. julija. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Bojna skupina generalnega polkovnika pl. Ermollija.

Rusi so se umaknili v vzhodni Galiciji na obeh straneh Husiatina za državno mejo. Naši zbori so prišli do Zbruča, drugi se bližajo izlivu severnega Sereta in Dnjestra.

Med Dnjestrom in Prutom so se postavili na boj ruski zadnji oddelki;

s krepkim napadom smo njih postojanko prebili.

Sovražnika zasledujemo na obeh bregih Dnjestra.

Bojna črta generalnega polkovnika a Jožefa.

V dolini Čeremoš smo vzeli Kuty. Nad in pod mestom menjamo brega. V gorah pritiskajo naše divizije v boju za sovražnikom čez cesto Šipot—Moldava Sulica.

Vzhodno Ojtoške ceste smo odbili močne ruske napade na Mgr. Casinuli.

Ob zgornji Putni smo izvedli večeraj pričeti pokret.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Na severnem pobočju gorovja Odobesti so se izjalovili sovražni sunki.

Na rumunski planoti so le slabo streljali.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 29. julija zvečer. Veliki glavni stan:

V vzhodni Galiciji smo napredovali ob Zbruču, Dnjestru in Čeremošu.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

V vzhodni Galiciji priborjenih 10.000 štirjaških kilometrov.

Berlin, 28. Wolff. Nemci in Avstrijci so 27. julija zopet iztrgali Rusom znaten del vzhodne Galicije v svojem stremljenju, da napredujejo. Na obeh straneh Dnjestra so osvojili mesti Jagjelnico in Horodenko, ki ležita na strateško važni železnici v Črnovice. Ruske zadnje oddelke so potisnili globokejšje v ovinek med Seretom in Dnjestrom; na 40 km široki bojni črti smo prekoračili griče med Dnjestrom in Prutom. Njih krđela se prodirala iz Gozdnih Karpatov v severni in severovzhodni smeri v dolini Pruta in so sovražnika, ki je bežal, stiskala v omrežje ceste. Uničbe in pustošenja kažejo pot, po kateri se Rusi umikajo. Pri kraju Zablotov so naše čete, ki so z občudovanja vrednim vnosom drle naprej, od 12. julija dalje prekoračile 100 km dolgo črto od Zalušča in osvojile 10.000 štirjaških kilometrov.

Na rumunski bojni črti so naši v Karpatih z ognjem zadušili sovražne napade na Capulu. Južno od tam so se nekoliko živahnejše bili pri Font Bucurju.

Velikanska ruska remoč premagana.

„Times“ javljajo iz Kijeva: Pri Tarnopolu sta zapodili dve nemški stotnji dve ruski diviziji.

Naš zmagoviti pohod v vzhodni Galiciji.

Dunaj, 29. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Zavezniški operirajo v vzhodni Galiciji po načrtu. Posebno žilavo se drži sovražnik v dolinah karpatskega predgorovja na obeh straneh Zgornjega Čeremošča in Sucave. Upirati se pa le ni mogel trajnemu pritisku zveznih čet in je bil prisiljen, da je umaknil svojo bojno črto, katere vrtališče se nahaja v prostoru pri Kirlibabi. Pred našo ofenzivo so se raztezale ruske črte od Kirlibabe po glavnem pobočju gozdnih Karpatov čez Tatarski prelaz, zdaj se raztezajo čez Šipot-Kuti proti Prutu.

Severno Dnjestra smo zasedli že Huzjatin pri Zbruču. Od Zbruča je šla večeraj naša bojna črta v južnovzhodni smeri proti Zalesičkim, kamor so naše čete ponoči na 29. t. m. zopet prišle; ruske čete, ki se vale nazaj v ovinku Sereta, so se le malo branile.

Severno in severovzhodno Husjatina se položaj ni posebno izpremenil.

Plen Böhm-Ermollijeve armade.

Poročevalec „Frankfurter Zeitung“ javlja: Böhm-Ermollijeve armada je ujela dozđaj 15.000 mož in zaplenila 100 topov.

Konzuli zapuščajo Volinijo in Podolsko.

Haag. „Daily Telegraph“ javlja: Ker sovražnik tako hitro prodira, zapuščajo konzuli vzhodno Volinijo in Podolsko.

Nov napad laških letalcev na Idrijo.

Iz Idrije, 29. julija 1917.

Strašen dan je bil večeraj za Idrijo. Zjutraj ob tri četrt na 7. uro se je zaslialo bučanje sovražnih zrakoplovov. Bili so trije veliki in dva spremljevalca. Vrgli so 33 bomb, zadeli niso nobene hiše in tudi človeka nobenega, dasi so krožili nad četrt ure nad mestom. Komaj so se ljudje malo umirili, pribuči vrvenje v zraku od druge strani ob četrt na 12. uro dop. Sedaj je bilo že večje krđelo, osem velikih kapronijev je veslalo po zraku in 22 bomb je siknilo na tla. Zadeti ste dve hiši, drugih žrtev ni bilo. V tretje gre rado, so se nekateri norčevali, in res, zvečer ob četrt na 8. uro prihrumi zopet šest zrakoplovov, ki so treskali okoli 60 bomb na tla. Ubili so enega človeka, drugega ranili, eno hišo razrahljali. Najbolj jih je jezilo, da že dvakrat na dan niso imeli uspeha, zato so sedaj metali ognjene bombe. Na nekaterih krajih se je vžgalo, a so hitro pogasili, le gozd, ki je začel bolj visoko nad mestom goreti, je gorel dalj časa, a so čez eno uro tudi tam pogasili. Trikrat na dan napasti, je menda že malo preveč. Mnogo ljudi je prenočilo po rovih in kleteh. Danes ob pol 11. dop. je zopet prišel sovražni zrakoplov, menda pogledat, koliko škode so večeraj napravili. Ni metal nobenih bomb, le strahu je zopet veliko napravil.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. julija. Uradno: Ob Soči živahen topovski ogenj.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. julija. Uradno. Italijanski letalci so obiskali z bombami tretjič Idrijo. Ubit je bil en domačin, eden je pa bil nevarno ranjen.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

27. julija. Pri Malgi Curezu, vzhodno Gardskega jezera, v dolini Cordevole in na višini Boite so izvedle naše patrolje manjša podvzetja, ki so bila ugodna za nas. Naši sprednji oddelki so odbili napadne poizkuse sovražnih oddelkov v gornji dolini Dogne, na Rombonu in Fajtem hribu. Topovski boj, ki je bil na trentinski fronti precej zmeren, se je tekom večerajšnjega dne v gotovih odsekih julijske fronte, posebno med Fajtim hribom in Kostanjevico, nadaljeval s srđitostjo.

28. julija. Topovski boji so bili večeraj med Zugno Torto in Vallarso, na Rombonu in Fajtem hribu posebno živahni. Delovanje pehote je obstojalo predvsem v patroljnih podvzetjih. Sovražnik je v enem naših jarkov na Mrzlem vrhu razstrelil dve mogočni mini, ki pa niste napravili nobene škode. Na vsej fronti je bilo letalsko delovanje precej živahno. Dne 27. t. m. zvečer je eden naših zrakoplovov metal z uspehom bombe na železniško črto Sv. Lucija—Avče. Naša letala so povzročila škodo na vojaških napravah na Opčinah. Danes dopoldne je zmetalo močno brodovje v spremstvu lovskih letal tri tone razstrelilnih snovi na okolico Idrije in barake v čepovanski dolini.

29. julija. Ponoči od 27. na 28. julija so sovražne poizvedovalne čete prikorakale iz prelaza Le Selle in iz doline San Pellegrino in nastopile s pehoto in strojnimi puškami proti naši črti. Hitro in z dobrim učinkom so nastopile naše strojne puške in pregnale patrolje. Nastop topništva se je močno čutil med dolinama Astico in

Camonica, v planinah Fiena in Fassa, na Rombonu in na Fajti hribu.

Neka naša velika bombna zračna skupina je sinoči v spremstvu preganjalnih letal zopet napadla vojaške naprave pri Idriji in tabor lop v Čepovanski dolini. Vrgla je, dasi je bil obrambni ogenj močan, približno 4 tone (4000 kg) močnih razstrelil. Ob povratku so napadla naša spremljajoča letala veliko sovražnih preganjalnih letal, sestrelila so dva med njimi in se vrnila v dobrem stanju k svoji skupini, ki se je v dobrem stanju vrnila v svoje stališče.

Boji na italijanskem bojišču.

Dunaj, 29. (K. u.) Vojni tiskovni stan:

Italijani so zvečer od časa do časa močnejše obstreljevali naše postojanke južno od Svete Gore do morja. Tudi na ostalih delih italijanske bojne črte so od časa do časa s topovi živahnejše streljali.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. julija. (K. urad.) Wolf-tov urad poroča: Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Razen kratkih odmorov je ostalo bojno delovanje artiljerije ob flandrijskem bojišču neizpremenjeno močno. Danes zjutraj se je na široki fronti zopet pričel silen bobnajoči ogenj. Tudi v Artoisu je prišlo do živahnega streljanja.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Južno od Aillesa sta se z izgubami ponesrečila dva nova francoska napada proti pozicijam od Chemin des Damesu, ki smo jih bili zavzeli. Sicer je ostalo bojno delovanje, izvemši časih stopnjevanje ognja, v Champagni in ob Mosi slabotno.

Bojna skupina vojvoda Alberta Virtemberžana.

Ničesar bistvenega. V številnih bojih v zraku je izgubil sovražnik 13 letal. Danes ponoči smo obmetavali kolodvore in vojaške naprave z bombami. Spoznali smo, da smo zadeli. Naši letalci so se vkljub močni obrambi nepoškodovani vrnili.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. julija. Veliki glavni stan:

Vojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Topovska bitka na Flanderskem je divjala včeraj neprestano od ranega jutra v pozno noč. Topništvo je razvilo največjo silo v sedanji vojski. Na več mestih bojišča so sledili lastnim in sovražnim napadom ljuti krajni pehotni boji.

Od prekopa La Bassée do južnega brega Scarpe so zvečer močnejše streljali. Z velikimi izgubami so se zrušili napadi Angležev, ki so jih bili izvedli ponoči vzhodno Monchy.

Tudi pri Ossusu, severnovzhodno St. Quentin niso uspeli angleški delni napadi.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Močnejše se je čutila borba ob Chemin des Dames, v Champagni in pri Mozi.

Francozi so napadli jugovzhodno Aillesa zjutraj enkrat, zvečer pa trikrat z močnimi silami. Neki kolinski polk je z večkrat preizkušeno vztrajnostje v trdih pobližnih bojih odbil vse sovraže napade.

Letalci so zelo živahno letali, posebno na flandrijski bojni črti. Sestrelili smo 35 sovražnih letalcev. Nadporočnik Dostler je uničil na čelu svoje preganjalne skupine oddelek 6 sovražnih letal in je priboril svojo dvajseto zmago v zraku.

Nadporočnik vitez pl. Tutscek je sestrelil svojega 19. in 20. sovražnika. Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. julija zvečer. Veliki glavni stan: Na Flanderskem od opoldne zopet najbesnejši topovski boj.

Nemški zračni napadi na Anglijo.

Angleški vojni državni podtajnik je naznanil, da so Nemci, odkar se je pričela vojska, izvedli 48 zračnih napadov na Angleško, 47 so jih izvedli s Zeppelinovimi zrakoplovi.

Koliko stane Anglijo vojska vsako sekundo.

„Daily News“ piše: Vojska naš stane zdaj vsak dan 7.200.000 funtov sterlingov, torej vsako uro 800.000, vsako minuto 5000 in vsako sekundo 83 funtov 13 šillingov in 4 pence (približno 2000 kron).

Na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

Berlin, 28. julija. Novi uspehi podmorskih čolnov v Angleškem kanalu: 20.000 ton. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

46.000 ton potopljenih. Letalni napad na Alandske otoke.

Berlin, 28. julija. (K. u.) Wolffov urad poroča: 1. Naši podmorski čolni so v zaprtem morju pri Angliji zopet potopili 26.000 ton. Potopljen je bil tudi angleški parnik King David (3688 ton), ki je vozil 55 letal in strelivo iz Bresta v Arhangelsk. 2. Novi uspehi na Sredozemskem morju: potopili smo več parnikov in jadrnic z nad 20.000 ton. 3. Naš zrakoplov na Vzhodnem morju je napadel ponoči na 27. julij baterije in utrdbe na Alandskih otokih. Uspeh je bil dober. Ena baterija je morala utihniti. Kljub ljutemu obstreljevanju se je zrakoplov vrnil nepoškodovan.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Amerika.

Spor Wilsona s senatom. — Amerika bo izdala v prvem letu vojske nad 100 tisoč milijonov frankov.

Stampa poroča, da se je Wilson sprl s senatom. Predsednik bi rad sam vodil vojsko, senat pa nasprotuje in hoče, da jo mora voditi s sodelovanjem kongresa. — Senator Scott je izjavil, da bo izdala Amerika v prvem letu vojske nad 100 tisoč milijonov frankov.

Pariška konferenca.

Pariz, 27. julija. (K. u.) Konferenca alirancev je glede trenutno vojaško zasedenih grških ozemelj sklenila: Francija, Velika Britanija in Italija bodo istočasno v najkrajšem roku opustile vojaške okupacije, ki so jih prisiljeno izvršile na ozemlju stare Grške, Tesalije in Epira. Zasedenje trikota, med cesto v Santi Quaranto in mejo Epira, bo provizorno v interesu varstva in italijansko-grškega dogovora glede vzpostavitve meščanske uprave pod avtoriteto grškega komisarja, vzdržano še vnaprej. Francija, Velika Britanija in Italija obdrže tekom vojne vojaško in brodogradno oporišče na Krfu, ki ostane pod suvereniteto Grške.

Bolgari v vojni.

Sofija, 28. julija. (K. u.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: Ob vsej fronti slaboten topovski ogenj, ki je bil živahnejši samo na Dobrem polju in južno Dojrana. Na višini Peristori in vzhodno Derne so bili sovražni oddelki dregnani po našem ognju. Sovražna stotnija, ki je skušala prodirati pri Dobrem polju, je bila pregnana z ročnimi granatami. Pri Kristijan Kamili smo z ognjem pregnali iz pehote in konjenišva obstoječe mešane poizvedovalne oddelke. — Romunska fronta: Pri Mahmudiji streljanje pušk. Ob Seretu v odseku naših čet pesamični topovski in puškini strelji.

Nov sovražnik.

Siamska vlada napovedala Avstriji in Nemčiji vojsko.

Siamski poslanik v Berlinu, ki zastopa svojo vlado tudi na Dunaju, je po naročilu svoje vlade napovedal vojsko Avstriji in Nemčiji.

Ruske zmede.

Sestava vlade in narodni zbor. — Za svobodo vesti. — Grožnje Kerenskemu. — Novi ruski bankovci. — Ali je Ljeningretiran ali ne.

Petrograd, 28. Narodni zbor bodo sklicali v Moskvo, kadar bo vlada popolnoma sestavljena, kar se bo zgodilo v nekaterih dneh.

Petrograd, 28. (K. u.) Agentura: Začasna vlada je objavila dekret, ki jamči vse ruskim državljanom, svobodo vesti.

Stockholm, 28. (K. u.) „Novo Vreme“ poroča: Posadka križarke Aurora je poslala Kerenskemu pismo, da bo umorjen, če ne bo pred koncem julija prostovoljno odstopil.

Berlin, 28. „Voss. Ztg.“ javlja iz Stockholma: Kerenski bo umrl, ker se mu je unela noga. „Daily Express“ potrjuje, da je bil Kerenski v Galiciji resno ranjen. Neka pehotna divizija se ni hotela naprej boriti. Ruski topničarji so zato namerili topove na lastne ljudi, a Kerenski se je peljal s svojim avtomobilom v najhujši ogenj, da je zabranil bratomor. Ob tej priliki je bil nevarno ranjen.

Stockholm, 28. (K. u.) V Rusiji bodo zopet izdali za 2 milijona rubljev bankovcev.

Amsterdam, 28. (K. u.) Oficialno se potrjuje, da so Ljeninga zaprli.

Stockholm, 28. (K. u.) „Vjedomosti“ poročajo: Ljening in Sinovjev sta izjavila, da se ne bosta pustila prijati.

„Ruskoja Volja“ javlja, da bo sedanja začasna vlada meseca avgusta proglasila Rusijo za republiko.

V Rostovu so napadli maksimaliste. — Ustanoviti nameravajo judovski polk. Na polkovi zastavi bo naslikan kralj David. — Petrograjske in moskovske banke so dovolile vladi za prehrano 400 milijonov rubljev.

Ruska ministrska kriza.

London, 29. (K. u.) Vsi ministri so dali Kerenskemu svoje portfelje na razpolago. Kriza se bo rešila sporazumno s strankami. Tudi дума se bolj upošteva.

Aretacija Ljeninga.

Lugano, 28. julija. (K. u.) Italijanski listi poročajo iz Petrograda: Ljening je bil aretiran v torek v Ozerih na Finskem. Tudi Maksim Gorki je denunciran, da je Ljeningov pristaša. Odkar je bil ustavljen časopis „Pravda“, izhaja „Novaja Pravda“, ki zahteva, naj se sklene mir.

Novi rumunski kabinet.

Jasi, 27. julija. (K. u.) Novo ministristvo obstoja iz 8 liberalcev in 5 konservativcev. Vojni minister je general Jancovescu.

Poročila o miru.

Sv. oče za mir vseh narodov. — Vprašanje Donave. — Mirovni pokret v Angliji. — Vojno leto 1918.

Lugano, 28. (K. u.) „Italia“ objavlja odgovor sv. očeta na čestitke k godu s strani italijanskega ljudskega društva. Slove med drugim: Sv. oče pospesuje z gorečimi željami zaželeni krščanski mir vseh narodov.

Kodanj, 28. (K. u.) Neki avstrijski politik, ki pa noče biti imenovan, je izjavil: Vprašanje Donave se mora rešiti ker je za monarhijo življenske važnosti. Zopora Donave po Srbiji ali Rumuniji je Avstriji zelo škodovala. Nekaj milijonov ljudi je hotelo 120 milijonov ljudi izročiti lakoti. V bodoče mora biti Donava popolnoma prosta.

Stockholm, 28. (K. u.) Z ozirom na razpravo v angleški spodnji zbornici piše „Svenska Dagblad“: Izjavi Asquitha in Bonar Lawa kažeta, da postaja Anglija zmernejša. Odgovarjala sta kanclerju in nista odklanjala, kar je govoril. Izgleda, kakor da nameravajo Avstrijo od Nemčije ločiti, morebiti pa tudi iščejo pot preko Dunaja v Berlin. Mirovni pokret pridobiva tudi pri najhujših pristaših vojske, četudi svoje namene in želje prikrivajo z besedami o podaljšanju vojske.

London, 28. (R. u.) Reuter poroča, da so nedavno v Leedsu sklenili na posvetu miroljubnežev, da bodo ustanovili delavske in vojaške svete po ruskem zgledu. V Southgate so razbili shod sveta vojaki. Razbili so in sicer kolonialni vojaki tudi shod miroljubnežev v Newcastlu.

London, 28. (K. u.) Reuter. V Dundee je izjavil municijski minister Churchill: Bodoče leto bomo imeli toliko granat, topov, tankov in letal, kolikor jih še nismo nikdar imeli. Borili se bomo, prebili bomo, dokler ne zmagamo.

Kontrola oprostencev

Uradno: Znano je, da se sedanja kontrola oprostencev izvaja zato, da se sestavi potrebni seznam teh oseb in da se razveljavijo oprostitev, ki niso dovolj utemeljene, da so proste moči na razpolago armadi, ozirajoč se na neobhodne potrebščine javne službe in narodnega gospodarstva. Vse prizadete oblasti morajo zato vestno in veliko delati. Rešitve prošenj za nadaljevanje oprostitev in za nove oprostitev se zato seveda zavlačujejo. Potrebno je za-

to, da se s primernimi ukrepi o splošnih podaljšanih glede na rok navezane oprostite skrbi za to, da gospodarsko življenje ne bo oškodovano vsled predčasne aktivne službe. Tozadevna določila so kratko sledeča: Kar tiče prijave oprostencev, naj se še naprej oprostite, so te osebe nadalje oproščene, dokler se ne bo individualno odločilo o posameznih prošnjah in so dobili o začasni oprostivni tudi potrdilo. Rok, ki je v teh potrdilih razviden, ima le namen, da se zabrani, da bi dotičniki bili pri evidenci prezrti, in se jim pri pravočasni priglasitvi, ki pa ne sme izostati, od strani politične oblasti podaljša. Če je pa oprostenec obveščen, da se podaljšanje odklanja, oziroma da se je oprostitev razveljavila, mora dotičnik v vseh okolnostih odriniti pod orožje. Politične oblasti takim osebam ne smejo dovoliti, da bi še čakale, če se je tudi vložila zanje nova prošnja. Glede na prošnje za nove oprostitev, so politične oblasti pooblaščen, da pod pogojem resnično neobhodne potrebe dovoljujejo čakalno dobo v potrebni izmeri, a ne dalje kakor do 30. septembra 1917, oziroma da čakalno dobo podaljšajo in izstavijo o tem potrdilo. Vojakom na dopustu se glede na to, če pripadajo armadi na bojišču ali četam v zaledju, se ne more nikdar dovoliti čakalna doba.

Ključ do jasnosti.

Ljubljana, 30. jul.

Časopisje razpravlja obširno o praških dogodkih. Jugoslovani in Čehi — to je sedaj vprašanje dneva. To pomeni, da smo Jugoslovani in Čehi danes, lahko rečemo, najvažnejši faktor v avstrijski politiki in vladati preko nas in mimo nas danes ni več mogoče. Čisto razumljivo je, da skušajo Nemci izrabiti praške dogodke in spraviti vodo na svoj mlin. „Divide et impera“ si mislijo in upajo, da bo to geslo tudi sedaj držalo. Zato je njihova srčna želja razbiti ne samo češko-jugoslovansko solidarnost, ampak tudi vso notranjo češko politiko in razbiti tudi — Jugoslovanski klub. Oni vedo, če se jim to posreči, so vse dosegli. Zato moramo biti Jugoslovani zelo oprezni in se ne smemo dati zavesti na kaka stranpota. Kakor pravi češki katoliško-narodni „Čech“, se moramo varovati različnih agentov provokaterjev, ki se včasih skrivajo pod najskrajnejšim radikalizmom. Tu opeotovano povdarjamo: Češko-jugoslovanska solidarnost ne sme radi teh dogodkov trpeti.

Jedro praških dogodkov je pravzaprav vprašanje: Ali pozitivna politika ali abstinence. Češke radikalne stranke se zavzemajo danes za politiko najskrajnejše abstinence. Jugoslovani in z njimi katoliško-narodni Čehi, Mladočehi in češki socialni demokrati stoje na stališču pozitivnega programa. Nek vodilni slovenski politik se je izjavil, kakor poroča včerajšnja „Neue Freie Presse“, sledeče: »Skupni nastop slovenskih strank je mogoče le na podlagi skupnega pozitivnega dela za doseg naših velikih skupnih narodnih ciljev, nikakor ne na podlagi skupne negacije. Ker misli v češkem taboru tako cela vrsta odličnih in vplivnih politikov, je upati, da bo dosegla kooperacija Jugoslovancov s Čehi konkretno obliko. Cilji, katere imamo Jugoslovani pred seboj, so v naši državnopravni deklaraciji jasno začrtani in kličejo po nujni državnopravni uredbi monarhije. Jugoslovanski narodni postulat ne pomeni raztrganje, ampak okrepitev monarhije. Če bi bilo potrebno, da vstopi Jugoslovanc v kak resort novega kabineta, bi bilo to le mogoče, če priznava vlada, v katere član je zastopnik Jugoslovancov, naš državnopravni program. To bi pa še ne pomenilo, da smo Jugoslovani vladna stranka. Jugoslovani hočejo voditi aktivno politiko in niso načeloma za opozicijo, brez ozira na to, ali imajo v vladi kakega zastopnika ali ne. Za bodočo našo politiko velja le eno geslo, na kak način se približamo našemu nacionalnemu političnemu idealu.«

Kakor poroča češko časopisje, nameravajo ustvariti češke stranke, ki stoje na principu abstinence, blok proti Mladočehom in češkim socialnim demokratom. Danes se sestane v Pragi parlamentarna komisija Češkega svaza, obstoječa iz 30 članov, da reši sedanjo krizo v češkem taboru. In tako iz srca želimo in upamo, da se jim to posreči.

Vse te dogodke smatramo za ključ do jasnosti. Ozračje se bo sčistilo in razjasnilo. In sedanja kriza mora našo skupno češko-jugoslovansko politiko okrepiti in jo postaviti na krepko realno življenjsko podlago, ne na raz-

rahljati, kakor uprav naši »prijatelji« Nemci in kakor bi s svojo katastrofalno politiko hoteli doseči nekateri češki radikalni politiki, ki igrajo z narodno-politično bodočnostjo slovenskega elementa v Avstriji le na podlagi ene karte teorije. Tesna vez med Čehi in Jugoslovani je naša skupna življenjska potreba. Seveda brezpogojno in slepo ne moremo slediti Jugoslovani Čehom, kakor ne Čehi nam, ampak treba je, da se Čehi ozirajo na jugoslovanske interese, kakor mi na češke.

Ravnatoko nas ne razburja netaktni ton češkega radikalnega časopisja z ozirom na Jugoslovane, na naša voditelja dr. Korošca in dr. Kreka, ker vemo, da ž njimi ne soglašamo ogromna večina češkega naroda. Tudi opazka »Lidovih Novin« o katoliškem duhovniku dr. Korošču in katoliškem duhovniku dr. Kreku kot zastopnikov Jugoslovanskega kluba nas ne moti. Tako morejo pisati v sedanjem težkem in velikem času samo neodgovorni elementi. Ravnatoko zavračamo proglas »zastopnikov« Jugoslovanske omladine v Pragi v sobotnem »Venkovu«, ki stigmatizirajo postopanje naših poslancev kot skrajno netaktno in pogrešno. Resno in vodilno češko časopisje je edino v tem, da niso smeli jugoslovanski poslanci kot jugoslovanski zastopniki drugače postopati. Sicer pa tudi drugače so taki »proglasi« neodgovornih posameznikov samo v škodo naši skupni jugoslovanski stvari. Saj imamo jugoslovanske zastopnike in samo ti imajo kot legitimni zastopniki avstrijskih Jugoslovancev besedo. »Slovenec« smo danes tako tesno združeni, kot še nikdar v zgodovini, nesoglasja pri nas ni, vsi zasledujemo skupni narodni cilj, spoštujemo se med seboj, pri nas ni izdajalcev; veliko bolj smo danes edini, kakor Čehi — tako se je izrazil v Pragi, kakor poroča češko časopisje, naš dr. Krok. In zato moremo vse poskuse provokaterjev, zanesti med Slovence, med Jugoslovane, nesoglasje, nezaupanje, že »a limine« odločno zavrniti.

Polemika v češkem časopisju zavzema vedno ostrejši ton. Nemško časopisje ponatiskuje s slastjo vsako črko. Kalno vodo so si izbrali Nemci, da bi ribarili, toda mi bomo nalili studenčnice, mi hočemo in moramo doseči jasnost.

Češko časopisje stoji jasno v dveh strogo ločenih taborih. Glavno glasilo češke agrarne stranke »Venkov« stoji danes indirektno še v rezervi. »Večer«, radikalni češko-agrarni organ, ki je izzval formalno ta vihar, se glede napada na jugoslovanske delegate opravičuje. Pravi, da za češko politiko ni merodajno časopisje, ampak »Česky svaz«. Dobro zavrača ta izgovor »Čeh«, ki navaja priliko o gospodarju, ki je povabil gosta, razklenil pa psa z verige, da ga ugrizne. In ko pes gosta popade, se opravičuje gospodar, češ, to nisem storil jaz, ampak moj pes, on — in ne jaz — je za to odgovoren.

Dr. Korošec in dr. Krok sta bila povabljeni oficijelno kot jugoslovanska delegata na češka posvetovanja v Prago. Povabila sta ju v imenu »Svaza«, »Svazov« načelnik agrarec Stanek in zbornični podpredsednik češki soc. dem. Tusar. »Večer« pa trdi, da nista bila povabljeni, če pa ju je kdo povabil, ju je mistificiral.

»Pravo Lidu« obsoja ostro praške dogodke. Poslanec dr. Soukup poroča v listu podrobnosti o bivanju jugoslovanskih delegatov v Pragi in dobesečno izjavo dr. Kreka. Članek ponatiskuje vsi češki in nečeški listi.

»Narodni Listy«, mladočeško glasilo, obsojajo postopanje čeških agrarcev in radikalcev nasproti dr. Korošču in dr. Kreku. Konstatirajo, da sta bila jugoslovanska delegata od »Češkega svaza« oficijelno povabljeni in sta bila gosta celega naroda. Zaljena sta bila samo od listov samo od ene češke strani in to proti volji odgovornih politikov te strani. Za te dogodke ni odgovoren češki narod. Naloga predsedstva »Češkega svaza« je, da dobe jugoslovanski delegati primerno zaščene.

Katoliško-narodna češka glasila, v prvi vrsti »Čech« in »Našinec«, pišejo v istem smislu in se ostro razpisujejo proti taktiki češko-agrarne in radikalne smeri.

Z Dunaja pa prihajajo vesti, da stojimo neposredno pred novim koalicijskim kabinetom. Zato je potrebno, da se ta češka kriza čimprej pojasni in da zmaga v češkem narodu zdravo načelo realne politike.

Danes treba, da zastavimo v smislu naših deklaracij, ki hočejo preurediti Avstrijo v državo na trdnem temelju z zdravim jedrom, v zvezo držav avstrijskih narodov, vse moči za realiziranje gesla: **Proč z deželnimi meja-**

mi! Proč z mejami, ki so ovirale naš razvoj, ki so nas umetno delile!

Praški dogodki ne smejo ovirati naših velikih narodno-političnih stremiljenj, ampak naj jih pokrepijo kot »ključ do jasnosti«.

Dr. Krok in dr. Korošec v Pragi.

»Pravo Lidu« prinaša izpod peresa dr. Soukupa daljši članek o bivanju poslancev dr. Korošca in dr. Kreka v Pragi, iz katerega posnemamo sledeče:

V sredo ob 6. uri zvečer sta prišla v redakcijo »Pravo Lidu« slovenska poslanca dr. Korošec in dr. Krok. Bila sta zelo vznevoljena in nenavadno molčeča. Dr. Soukup ju je prvi pozdravil in sklical skupaj druge v redakciji navzoče poslance in člane uredništva.

Dr. Krok je dejal: Prišla sva iz Ljubljane. Potovala celo noč in dan. Ugodili smo pozivu Češkega svaza in ni bilo nam žal časa. Bili smo oficijelno povabljeni. Dr. Korošec kot predsednik Jugoslovanskega kluba, dr. Krok kot član parlamentarne komisije. Hoteli smo tu v Pragi razpravljati s češkimi poslanci odkritosrčno kot mož z možem. A ko smo prišli v Prago, smo bili na čuden način pozdravljeni. Organ največje češke stranke agrarni »Večer« je ponatisnil članek »Lidovih Novin«, v katerem nas imenujejo »L. N.« vladne agente, ki so prišli v Prago z namenom, da spravijo češke poslance v vladni tabor, in sicer je ponatisnil na tak način, da je vsak vedel, da se z njim strinja.

Dr. Stransky — je povdarjal dr. Krok, ki govori izborna češko, me ne more razžaliti, ker ga poznam bolje kot vi vsi. Toda ko pride list češke agrarne stranke ob prihodu v Prago nad naju s polenom in naju označuje za vladna agenta, to je nekak nezasiščenega. Ali mislite vi Čehi, da nas nič več ne potrebuje, da vam ni nič več za nas? Ali ste pozabili, da so bili to Jugoslovani, ki niso hoteli vstopiti v Clamov kabinet in povzročili kolosalni poraz Clam-Martinicove vlade. Ali zaslužimo za to, da nas agrarno časopisje zmerja kot nekake vladne paglavce in lumpe, ki vas hočejo zapeljati na kriva pota? Tukaj je naš Korošec. On ima svoj del zaslug in velike zasluge za amnestijo. On je bil, ki je cesarja z vsem ognjem pripravil o potrebi in koristi tega akta in je tudi drugače za amnestijo veliko storil. Zasluži li on, da se ž njim tako postopa? Mi nismo nobeni sanjači in sentimentalni ljudje, mi smo stari kozaki, ki se za svojo osebo ne brigamo za žalitve. To je politika in nato mora biti pripravljen vsak politik. Toda mi nismo prišli v Prago na nikako slavnost in nič nam ni neprijetnejšega kakor ceremonije. Toda mi smo odkriti, pošteni ljudje in v Pragi smo pričakovali odkritosrčnosti in poštenja.

Toda kar se je zgodilo, je sleparstvo. Ne zamerite, da tako govorimo. **Mi Slovenci smo danes tako združeni kot nikdar v zgodovini.** Pri nas ni nesoglasja, vsi korakamo za istim ciljem, eden drugega spoštuje, izdajalcev nimamo, in to je naša največja tolažba in sila. Kaj tacega, kakor pri vas, je pri nas nemogoče. Zeleti bi bilo tudi pri vas tako soglasje, tako medsebojno spoštovanje: Ne brigali bi se za to, če bi nas nekateri listi napadli. Toda kar je napravil »Večer«, to pomeni sistem in to nas boli. Vidimo, da na tak način si bomo kopali prepast med nami, mesto da bi se približevali. Kam nas privede način takega postopanja? Tako si boste odpodili še druge, in tako bomo vsi skupaj kopali lastni grob. —

Tako in podobno je govoril, kakor poroča posl. dr. Soukup, — dr. Krok.

Na telefonični poziv je prišel v uredništvo predsednik svaza Stanek in nekateri drugi agrarni poslanci. Ne dr. Krok, ne dr. Korošec mu nista podala roke. Dr. Krok je rekel: Stanek, ne hodi k meni in ne dajaj mi roke, jaz ti roke ne dam. Prišli smo kot zastopniki celega naroda in si ne dovolimo, da bi nas vaši listi žalili. Po tem dogodku nimamo več kaj delati v Pragi in odhajamo.

Dnevne novice.

Načelniku generalnega štaba generalu pehote baronu pl. Arzu je podelil cesar vojaški zaslužni križec I. vrste z vojno dekoracijo in z meči.

Osebnosti v pošti. Imenovanja. Poštni komisar dr. Anton Zorn za višjega poštnega komisarja, stavbni komisar Ernest Laurenčič za višjega stavbnega komisarja, računski revident Ferdinand Messner za račun-

skega svetnika, računski oficijal Valter Nassiguerra ter Just Chiaruttini za računski revident, poštni oskrbnik Ivan Černe za višjega poštnega oskrbnika v St. Petru na Krasu ter poštni adjunkt Frančišek Uličakar za poštarja v Semiču. Poštna aspirantka Alice Barichievich v Pulju je odpovedala službo. V pokoj je šla poštarica Marija Klemen v Semiču. Umrla je poštna oficijantka Štefanija pl. Thianich v Trstu. Razpisano je mesto poštnega ekspedienta v Roču (III. 2). Pavšal 931 kron. Prošnje je vložiti v teku treh tednov.

Profesor Ude o miru. Graški vseučiliški profesor dr. Ivan Ude je objavil v »Arbeiterzeitung« članek, v katerem se izreka za mir na zunaj in znotraj. Tako-le pravi med drugim: »Iščimo sporazuma in stika s sovražnim inozemstvom, pa naj bi morali tudi priznati lastne slabosti. Priznati lastne slabosti, ni nikdar sramota. Boljše je, priznati lastne slabosti in si s tem zagotoviti nado na časten mir, nego z nerensico in samoprevaro slepiti druge z močjo, na katero vendar v resnici nihče ne verjame, in si tako poslabšati nade na sprejemljiv mir. Nadaljna mirovna zahteva, da pridemo do častnega miru, je rešitev narodnega vprašanja, in sicer takojšnja rešitev tega vprašanja. Ključ do tega je popolna enakopravnost narodov brez vsake zvižaje. Dokler narodno vprašanje v Avstro-Ogrski in Nemčiji ne bo rešeno po načelu popolne enakopravnosti, tako dolgo bo za nas vedno obstajal povod za vojne zapletljaje in za nezaupnost naših sovražnikov. Misel avstro-ogrške zvezne države, sestoječe iz avtonomnih narodnih držav, se mi ne zdi nikaka utopijska. Naš parlament bi pa moral kar najhitreje sestaviti trdno začrtan program za rešitev teh vprašanj. Utegnilo bi se zgoditi, da nas kasneje na veliko škodo Avstro-Ogrske k temu prisilijo. To naj si naši Vse-nemci, vseitalijani in vseslovani zapisajo za ušesa. Ali morda možje in stranke, ki hočejo krvavo klanje ljudi v blazni zmoti nad dejstvi še vedno trdovratno in za vsako ceno nadaljevati, resno verjamejo, da bodo podmorski čolni dovedli do odločitve vojne? Ali bi bilo res obžalovati, ako bi bil uspeh svetovne vojne ta, da bi dosegli splošno razorožbo in zadavili militarizem? ... Ne dvomimo nad tem, da sovražne države (kakor tudi pametni elementi pri nas) žele splošne razorožbe in jo bodo, kakor se mi dozdeva, končno tudi izsilile, ako pridejo v položaj, da nam bodo mir narekovali. Avstro-Ogrska je, o tem sem trdno prepričan, v prvi vrsti poklicana za veliko nalogo, da utere in zagotovi pot za doseg častnega miru, pod pogojem seveda, da za to ugodni čas porabi in energično izkoristi. Ta ugodni trenotek — morda se drug ugodni trenotek za svobodno odločitev na mir za nas sploh več ne vrne — je pa pač sedanj. Nadaljno odlašanje krepkega ravnanja v interesu mirovnega posredovanja je enako politiki pogube.« —

50 kronski bankovci z dne 2. januarja 1902 bodo razveljavljeni, Avstro-Ogrska banka jih bo sprejemala v plačilo in zamenjavo le do 31. julija 1919.

Zvišane podpore svojcem vojakov pod orožjem se bodo pričele izplačevati s 16. avgustom.

Upostava porotnih sodišč. Občinam je naročeno, da morajo takoj sestaviti porotne imenike porotnikov in jih najmanj za 8 dni razpoložiti na javen vpogled. Občinski načelniki morajo poslati pregledane imenike najkasneje do srede septembra, popravljene pa do srede oktobra 1917 na okrajna glavarstva. Okrajna glavarstva in občine z lastnimi statuti morajo prvotne imenike predložiti predsedniku sodišča I. inštanca najkasneje do konca oktobra. Letni imeniki naj se sestavijo kakor hitro mogoče. Sestavitve letnega imenika se mora nemudoma javiti justičnemu ministru. Ta naredba ne velja za Goriško in Gradiščansko, Istro, Trst z okolico in za okrožja Trident in Rovereto.

Zadnje dni slišimo v Ljubljani močno pikanje. S poučene strani se poroča, da razstreljujejo na Gradu skale za zgradbo ceste. V bližini Ljubljane pa razstreljujejo velike krogle in mine. Za mesto ni nobene nevarnosti. Prihodnje tedne bodo z razstreljevanjem nadaljevali.

Smrt v ognju. Iz Ljutomera poročajo, da je pogorelo gospodarsko poslopje gostilničarke Ter. Ficko na Kamensčaku. — Zgorle je v gorečem poslopiju ubožec Marko Holc.

Promet zasebnih vojnopoštinih zavrtkov je pod obstoječimi pogoji dovoljen

tudi na vojnopoštne urade 190, 257 in 618, ustavljen pa na vojnopoštne urade 518 in 637.

— Častna afera Accurti-Peršić poravnana. Svoj čas je poslal septemvir Accurti svoje priče poslancu Peršiću, ker je bil leta v svojem govoru v saboru omenil ime gospe Accurtijeve. Priče obeh strank so izjavile, da g. Peršić imena ge. Accurti ni omenil z žaljivim namenom, da pa kljub temu obzaluje, da je izzvan po medključu proti svoji volji potegnil ime ge. Accurti v saborsko razpravo. S tem je spor rešen.

Nemški kancler v Monakovem.

Dunaj, 29. (K. u.) Dr. Michaelis je prišel v Monakovo.

Primorske novice.

Deputacija beguncev iz Steinklama pri Jugoslovanskem klubu. Naši begunci iz Steinklama so poslali na Dunaj deputacijo štirih mož — iz Komna na Krasu — da izroče Jugoslovanskemu klubu obširno spomenico o neznosnem položaju v onem taborišču. Spomenica nosi nešteto podpisov in prosi, da bi se mogel cel tabor preseliti v Nemški Brod na Češkem, kjer jih pričakujejo bratje Čehi z odprtimi rokami. Ker je bil na Dunaju včeraj edino dr. Benkovič, je deputacijo sprejel on in ji obljubil, da klub takoj stori v smislu spomenice vse potrebne korake v doseg zaželjene preselitve na Češko. O tej begunski bedi, posebno v Steinklamu, bo treba še govoriti. Dopisniki, oglasite se!

V begunskem taborišču v Brucku ob Litvi je bilo došlo proti vodstvu do velikih izgedov. Preden se naše ljudstvo povzpne tako daleč, da postane agresivno, je treba pač že velikih vzrokov. In ljudstvo v tem taboru navaja grozne pritožbe proti vodstvu, proti upravi, proti kuhinji itd. Le en zgled: Tam imajo velik hlev, poln najlepše živine holandske pasme. Velike krave imajo vimena, kakor srednje veliki škafi za vodo. Vodstvo se je vedno hvalilo, da dajejo veliko mleka. Zdaj pa je došlo verodostojno poročilo, da ubogi begunci ne dobe kapljice mleka, ako niso hudo bolni: otroci le do treh let. Toda vsak dan gre iz tega taborišča na Dunaj po 50 litrov mleka, baje za neko bolnišnico.

Poročil se je v Trstu Karel Božič z gospodično Marijo Cadorini.

Tifus v Trstu. V Trstu je več oseb obolelo na tifusu.

Smrtna kesa. Pri Sv. Mariji Magdalenici je umrla ga. Marija Kjuder.

O rekviziciji vina v Istri je predložila istrska deželna upravna komisija c. kr. namestništva v Trstu naslednjo tehtno spomenico: Z rekvizicijo vina v letih 1915 in 1916 se je prizadela deželni Istri velika in nenadomestljiva škoda, katero je povzročil tako način, s katerim so se izvrševale te odredbe, kakor tudi odredbe same. Rekvizicija vina je bila krivična za Istro v dvojnem oziru: prvič zato, ker je bila odrejena samo za Istro, drugič pa zato, ker so maksimalne cene za rekvirirano vino izpočetka pač odgovarjale ostalim tržnim cenam, kasneje so pa dosegle tako razliko s cenami v drugih deželah, da so bile več nego za polovico nižje. Istrsko vino se je prodajalo v Trstu in drugih mestih po 6—8 kron, dočim je bila maksimalna cena določena komaj na 1 K 80 v Istrski kmet po pravici trdi, da mora plačevati vojni davek za oderuhe. Izguba, ki jo je trpela istrska dežela vsled zaplembe in maksimalnih cen, je morala znašati samo v l. 1916. približno 15 milijonov kron. Kljub tej ogromni škodi, ki so jo trpeli Istrijani vsled rekvizicije, pa ni imel ne vojni erar ne konsumenti nobene imena vredne koristi. Deželna upravna komisija je trdno uverjena, da je vojni erar, ki je imel morda pri nakupu istrskega vina kakšne dobičke, o čemer dvomi, ker je kupoval potom posredovalcev, ki so vlekli iz svoje trgovine velike dobičke, — vsekakor nasproten temu, da bi bili istrski kmetovalci prisiljeni, dajati svoje vino po znatno nižjih cenah nego v drugih dehlj monarhije. Popolnoma umljivo je, da je izzvalo to veliko ogorčenje med istrskimi vinograniki, ki so težko in krivično oškodovani v svojih gmotnih koristih. Gotovi krogi hočejo zvrniti odgovornost za to na deželno upravno komisijo, kar je v ostalem nerazumljivo. Podpisana je bila zato prisiljena, da izda pojasnilo v tej stvari. V svrhu, da bi se istrskim kmetovalcem prizadeta škoda na kak način vsaj naknadno popravila, je hotela podpisana komisija nedavno predložiti temu c. kr. namestništvu primerno povišanje cen odrejenih z naredbo dne 9. sept. 1916, d. z. l. in n. št. 36; vendar je to opustila,

ker se je po temeljitem prevdanku pričala, da bi spričo sedanjih razmer višje cene vinu koristile edino-le trgovcem, nikakor pa ne producentom, kar bi omenjeno ogorčenje naravno samo povečalo. Zaradi teh razlogov smatra deželna upravna komisija že sedaj za svojo dolžnost, da naprosi c. kr. namestniško predsedništvo, naj prepriča ponovno zaplenbo vina po dosedanjih metodi, ter si dovoljuje v tem oziru staviti naslednji predlog: Rekvizicija vina v Istri bodisi v katerikoli obliki naj se letos kakor tudi v bodočih letih opusti, razen v slučaju, ako bi se rekvizicija odredila za vse dežele te državne polovice kakor tudi za dežele ogrske krone. V tem slučaju naj se gleda na to, da se bo glede rekvizicije postopalo v Istri na enak način, kakor v ostalih deželah.

Naš zunanji minister o položaju.

Zunanji minister grof Czernin je sprejel 28. t. m. časnikiarje, zahvali se je časopisu na njegovih domoljubnosti. Opozarjal je na zelo ugodni vojaški položaj in na razmere rusko-bojne črte, kjer zavezniške čete prestano napredujejo.

O splošnem političnem položaju

je rekel: Lloyd George je v Londonu na slavlju obletnice belgijske neodvisnosti rekel, da je bila izjava nemškega kanclerja 20. t. mes. dvoumna. Očitka ne umevam, ker je govoril kancler popolnoma jasno in enostransko. Očitek je pa še manj umljiv, ako se pomisli, da se ni Lloyd George čisto nič oziral na mirovno resolucijo nemškega državnega zbora, dasi tvori z govorom dr. Michaelisa celoto in se je kancler sklicaval na njo. Izjavi državne vlade in zastopstva države izražati enotno voljo nemškega naroda glede na vprašanje miru.

Čudno je, ker v državah sporazuma popolnoma prezirajo, da je izvoljen nemški državni zbor po načelih splošne, enake in tajne volilne pravice. Ravno tako prezirajo socialno postavodajo, s katero Nemčija zahodne države zelo nadkriljuje. Lloyd George bi posebno tega sklepa nemškega državnega zbora ne smel prezreti, če bi hotel kot zastopnik tistih velesil, ki vedno naglašajo v prvi vrsti demokratizem, resno zavzeti stališče nasproti nemškemu stališču z ozirom na mir. Kancler in državni zbor sta v popolnem soglasju izjavila, da vodi Nemčija obrambno vojsko, da išče nemški narod častnega miru potom sporazuma in poravnave, ki naj tvorita temelj trajni spravi narodov.

Kancler in zastopniki ljudstva so slovesno izjavili, da nemški narod ne išče posebnih osvojitvev in da obsoja po vojski gospodarske zapore in sovražnosti med narodi. Vprašati moram Lloyda Georgeja, česa žele na strani sporazuma. Kar mi želimo, je znano. Med Dunajem in Berlinom ni nobenega nesoglasja. Nam gre za časten mir in da se doseže trajna sprava med narodi. Če se sporazum na tem temelju noče pogajati, bomo nadaljevali boj do skrajnosti. Vseeno mi je, če se ta izjava tolmači kot izjava slabosti ali pa moči.

Pamet in nrvnost se upirati, da bi se nadaljevala vojska; že danes je nadaljevanje vojske nesmisel. Prepričan sem, da nas ne bo sporazum nikdar porazil. Ker v naši obrambni postojanki ne mislimo uničiti sovražnike, se mora ta vojska prej ali slej končati s sporazumnim mirom. Nadaljnje žrtve in trpljenje je popolnoma brez smotra. Korist človeštva zahteva, da se prejkoslej doseže mir. — Ponovil je nato, da mora biti mir časten in da se bo sklepal prej ali pozneje skupno z zavezniki.

O vzrokih vojske se ni hotel pečati, a naglašal je, da želi, naj se doseže tak mir, da se taka vojska ne bo ponovila.

O notranji politiki

je rekel: Čas zahteva, da se demokratizira ustava. V Avstriji in na Ogrskem vladi uvajati veliko delo, da ga ustavno izvedeta. A tako Avstrija kakor Ogrska si prepovedujeta tuje vmešavanje od zunaj. Sami hočemo urediti svojo hišo, kakor smatrajo, da je to potrebno, naše vlade in naši zastopli. Me vmešavamo se v razmere tujih držav, a zase to tudi v polni meri zahtevamo.

Kupim ali vzamem v najem kolodvorski hotel.

Pojasnila se prosi na upravo tega lista pod »Hoteli« 1818

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Karol Šiškovič, Črnikal pri Trstu išče

hlapeca

(lahko je tudi invalid) za oskrbovanje par konj. **Hrana in stanovanje pri družini.** 1835

HLEV

iščem za 1 konja in za shrambo sena.

Josip Rozman, zasebnik
Gradišče št. 13 1844 (2)

Naprodaj je v ljubljanski okolici

mala hišica

z velikim vrtom. Istotam se prodaja tudi več voz, 3 leta star konj z vso opravo in tudi več druge kongske opre. Neslov pove uprava lista pod 1849.

Prodaja se takoj v Pišecah pri Brežicah na Štajerskem za trgovino, gostilno in vsako drugo obrt primerna hiša z vsemi gospodarskimi novozidanimi hišami s kmetijskimi poslopi ter ima lepo dvorišče, vrtove in se nahaja ob potoku; v bližini je krasen, novozasajeni vinograd, travnik z večjo množino sadnega drevja, vrt in njive v obsegu ca. 3 oralov za K 40.000.
Posestnik: **Martin Schwer, Rregana, pošta Jesenice, Dolenjska!** 1755

Prezvamem na račun ali v najem GOSTILNO v mestu ali na deželi.

Cenjene ponudbe se prosi na upravo lista pod »Gostilna« 1819

Išče se hlapec

za konje, polje in vrt. Samec, je lahko tudi oženjen, kvečjemu z enim otrokom. Prosilec naj se zgleda pri posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani.

Kobila

2 leti stara, rujave barve

se prodaja v Sp. Demžalah št. 4, pri Ter. Cerar.

Kupi se molzna koza

ki bi imela 2—3 litre mleka na dan. Prodajalec naj odda svoj naslov v upravo »Slovenca« pod označbo »Koza« 1858.

Pridno dekle

z dežele 17 let staro, želi stopiti kot pomagalka v kako župnišče, da se priučiti najpotrebnejšemu kuhanju; plače ne zahteva. Nastopi lahko takoj. Pojasnila in ponudbe na upravo lista pod št. 1867.

Prodaja se hiša na Javorniku

visoko pritličje in prvo nadstropje, solidno zidana, z velikim vrtom in travnikom, par minut od kolodvora, ob glavni cesti, in je vprašati pod naslovom: **Posojilnica Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.** 1855

Kuharica

se sprejme v župnišče na Koroškem. Ponudbe naj se pošljejo na upravnistvo tega lista pod: **Kuharica 1863**

Išče se pošten, zanesljiv mesarski pomočnik

najrajši invalid, ker ni velikega opravka. Istotam se sprejme tudi mesarski vajenec, če moče že vajen v mesarskem opravilu. Ponudbe na Anton Hafner, mesar v Škofji Loki. 1861 (3)

Kuharica, dobra gospodinja

sprejela bi službo pri samostojnem g. župniku ali boljšem gospodu. Sprejme tudi službo v zavodu ali samostanu. Kot kuharica je sposobna voditi kuhinjo za več oseb, ker je bila več let v samostanu.
Naslov pri upravi lista pod št. 1860. (3)

Zahtevajte album

„Razrušene Gorice“

kakor tudi razglednice iste.

Dobite jih edino v zalogi

g. Antona Perioti (papirnica)
1862 **v Hidovčini 45.**

Velika zaloga umetniških razglednic vsake vrste po 8, 10, 12 in 15 K za 100 komadov.

Prodaja se dobro ohranjena (3)

trgovinska oprava

za steklo in špacerijo.

Kje — pove upravnistvo pod Oprava 1852.

Fran Marolt, Ljubljana, 800
Slovenske vojaške narodne pesmi
za K 1-50 ali K 1-80 se še dobe. Po pošti 20 v več. Najlepše darilo!

Ravnateljstvo deželne gluhozemnice v Gorici, sedaj na Grmu pri Novem mestu javlja žalno vest, da je zavodova delavna in zaslužna učna moč, gospodična

Matilda Berlot

učiteljica

dne 27. t. m. nenadoma zaspala v Gospodu.

Blago pokojnico ohrani zavod v častnem spominu.

Grm pri Novem mestu, 29. julija 1917. 1866

Uršula Dolničar vdova Šiška roj. Avšič naznanja v svojem in v imenu svojih otrok in vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njih iskrenoljubljivi soprog, oziroma najboljši oče in oče, brat, svak, stric itd., gospod

Ivan Dolničar

posestnik in gostilničar

danes ob pol 6. uri popoldne, previden s svetotajstvi za umirajoče, po dolgem mučnem trpljenju v 49. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragega rajnega bo v ponedeljek 30. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče pri D. M. v Polju.

V HRASTJU pri Ljubljani, dne 28. julija 1917. 1864

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš iskreno ljubljivi oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Josip Strancar

danes ob 3. uri zjutraj previden s sv. zakramenti za umirajoče v 96. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo dne 30. julija t. l. ob 9. uri dopoldne na tukajšnje pokopališče.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev.

MOKRONOG, dne 28. julija 1917.

Josip Albert Strancar, župnik,

sin.

Marija Stibilj roj. Strancar,

Fran Arh, c. kr. dav. upravitelj,

Josipa Strancar,

Vincenc Stibilj,

Krista Arh roj. Strancar,

zeta.

hčere.

Milan, Vinko, Rihard, Marica, Berta Stibilj,

Sanci in Jovo Arh,

vnuki.